

اندروز آذرباد مارا سپند موبد موبدان (زمان ساسانیان)

- ۱- ای پسرمن نیکوکار باش نه بدکار زیرا زندگانی انسان جاودان نیست و هیچ چیز از کردار نیک لازمتر نمی باشد.
- ۲- آنچه را گذشته است فراموش کن و به آنچه نرسیده رنج و اندوه مبر.
- ۳- به رئیس و سردار خود گستاخ مباش و در خدمت استوار بایست آنچه بر خود نیک ندانی به دیگران نیک مشمار. با رؤسا و دوستان به یگانگی رفتار کن.
- ۴- خود را به بندگی به کسی مسپار.
- ۵- هر کس با تو کینه ورزد و خشم گیرد از او کناره جو.
- ۶- همیشه و هر جا توکل به خدا داشته باش و دوستی با کسی کن که به تو بیشتر سود رساند.
- ۷- به فرمان یزدان و امشاسپندان رفتار و کوشش نما.
- ۸- هر چه شنوی به عجله و بیهوده مگوی.
- ۹- زن و فرزند خود را از تحصیل علم باز مدار تا غم و اندوه به تو نرسد و پیشمان نشوی.
- ۱۰- بیهوده مخند.
- ۱۱- قبل از جواب دادن تفکر کن.
- ۱۲- هیچکس را تمسخر مکن.
- ۱۳- با مرد بدکار همراز مشو.
- ۱۴- با مرد خشمگین همراه مشو.
- ۱۵- با فرومایه مشورت مکن.
- ۱۶- با مست هم خوراک مشو.

- ۱۷- از پست فطرت و بداصل قرض مگیر و مده زیرا تنزیل زیاد باید داد و همواره به در خانه تو بایستد و کسان بگمارد و این برای تو زیان بزرگی خواهد بود.
- ۱۸- مرد بد چشم را به معاونت خود قبول مکن.
- ۱۹- به مرد حسود مال خود را نشان مده.
- ۲۰- از پادشاهان فرمان ناحق مخواه.
- ۲۱- از مرد سخن چین و دروغگو سخن مشنو.
- ۲۲- در مجازات مردم کینه مورز.
- ۲۳- در معبرعام مجادله مکن.
- ۲۴- با مرد بسیار متمول هم خوراک مشو.
- ۲۵- رادمرد را مزن.
- ۲۶- برای جاه و مقام مجادله مکن.
- ۲۷- با مردپاک نظر، کاراگاه ، هوشیار و نیکخو مشورت و دوستی کن.
- ۲۸- در جنگ اگر مسئولیتی مهم برعهده تست بسیار بترس.
- ۲۹- از مرد قوی و متمول و کینه ورز دور باش.
- ۳۰- با مرد ادیب دشمن مباش.
- ۳۱- با مرد نادان راز خود مگوی.
- ۳۲- حضور دانشمندان را گرمی دار و از ایشان سنوال کن و جواب بشنو.
- ۳۳- به هیچکس دروغ مگوی.
- ۳۴- از بی شرم مال مگیر.
- ۳۵- به نزد بدکار چیزی گرو مگذار.

- ۳۶- نه به راست نه به دروغ هرگز سوگند مخور.
- ۳۷- چون خواهی عروسی کنی اول مال فراهم کن.
- ۳۸- خود برای خود زن انتخاب کن.
- ۳۹- تا توانی مردم را به زبان میازار.
- ۴۰- اگر در پی مال و مکتبی اول ملک و آب بخر زیرا اگر ثمر ندهد اصل آن باقی است.
- ۴۱- به ضرر و دشمنی کسی راضی مشو.
- ۴۲- تاحدی که می توانی از مال خود داد و دهش نما.
- ۴۳- کسی را فریب مده تا دردمند نشوی.
- ۴۴- پیشوای نیک را گرامی دار و سخنش را بپذیر.
- ۴۵- جز از خویشان و دوستان چیزی از کسی وام مگیر.
- ۴۶- دختر شرمگین را دوست بدار و او را به مرد هوشیار و دانایی به عروسی ده زیرا مرد دانا و هوشیار مانند زمین نیکی است که چون تخم در آن بکارند حاصل نیک و فراوان از آن به عمل آید.
- ۴۷- سخن را آشکار بیان کن.
- ۴۸- بدون اندیشه سخن مگوی.
- ۴۹- برخلاف قانون به کسی وام مده.
- ۵۰- با زن فرزانه و شرمگین عروسی کن و او را دوست بدار.
- ۵۱- مردی را به دامادی خود برگزین که نیکخو و درست و دانا باشد اگر بسیار مسکین است بسیار عیب نیست مال و مکتب از یزدان برسد.
- ۵۲- مرد فقیر و بینوا را تمسخر مکن شاید تو نیز روزی بینواشوی

- ۵۳- اگر تو را فرزندی باشد به مدرسه بفرست و به تحصیل علوم بگمار زیرا علم و دانش چشم روشن است.
- ۵۴- سخن به موقع بگو زیرا بسیار خاموشی بهتر از تکلم و بسا تکلم بهتر از خاموشی است.
- ۵۵- مرد راستگو را برای پیغام بفرست.
- ۵۶- فرومایه را اعتنا مکن و شخص محترم را در پایه اش پاداش رسان.
- ۵۷- خوش صحبت باش.
- ۵۸- شیرین گفتار باش.
- ۵۹- منش خود را نیک بدار.
- ۶۰- از نیک کرداری خود غره مشو و رجز مخوان.
- ۶۱- به روسا و پادشاهان خیانت مکن.
- ۶۲- از مرد بزرگ و نیک سخن بپرس.
- ۶۳- با دزدان معامله مکن و آنها را گرفتار نما.
- ۶۴- از دوزخ یادآور و کسان را به انصاف مجازات کن.
- ۶۵- از هر کس و هر چیز مطمئن مباش.
- ۶۶- فرمان خوب ده تا بهره خوب یابی.
- ۶۷- بیگناه باش تا بیم نداشته باشی.
- ۶۸- سپاس دار باش تا لایق نیکی باشی.
- ۶۹- با مردم یگانه باش تا محترم و مشهور شوی.
- ۷۰- راستگو باش تا استقامت داشته باشی.
- ۷۱- متواضع باش تا دوست بسیار داشته باشی.
- ۷۲- دوست بسیار داشته باش تا معروف باشی.

۷۳- معروف باش تا زندگانی به نیکی گذرانی.

۷۴- دوستدار دین باش تا پاک و راست گردی.

۷۵- مطابق وجدان خود رفتار کن که بهشتی شوی.

۷۶- سخی و جوانمرد باش تا آسمانی باشی.

۷۷- زن دیگری را فریب مده که روانت گناهکار نگردد.

۷۸- با مرد قدرشناس و ناسپاس معاشرت مکن.

۷۹- روح خود را به خشم و کین آلوده مساز.

۸۰- در هرکار و گفتار تواضع و ادب را فراموش مکن.

۸۱- هرگز ترشرو و بدخود مباش.

۸۲- در انجمن نزد مرد نادان منشین که تو را نادان ندانند.

۸۳- در مجالس در صدر منشین تا از آنجا تو را بلند نکنند و به

جای پایین تر نشانند.

۸۴- به مال و مکنت کسی چشم مینداز زیرا مال و خوشی

جهان مانند مرغی است که از این درخت به آن درخت

بنشیند و به هیچ شاخی نماند.

۸۵- نسبت به پدر و مادر خود فرمانبردار باش زیرا مرد تا پدر

و مادرش زنده اند مانند شیری است که آسوده در بیشه

غنوده و از هیچکس بیم ندارد اما آنکه پدر و مادر ندارد

مانند بیوه زنی است که هرچه از او به زور بگیرند هیچ

نتوانند نمود و همه کس به نظر حقارت به او بنگرد.

۸۶- دختر خود را به شوهر هوشیار و دانا ده.

۸۷- اگر خواهی از کسی دشنام نشنوی کسی را دشنام مده.

- ۸۸- تند و عصبانی مباش زیرا مرد عصبانی چون آتش است که در بیشه برافروزد و تر و خشک با هم بسوزد.
- ۸۹- با مردی که پد رومادر ازو ناخشنودند همکار مباش تا گناهکار نباشی.
- ۹۰- برای شرم و ننگ مرتکب گناه مشو.
- ۹۱- دورو و سخن چین مباش.
- ۹۲- در انجمن نزدیک دروغگو منشین.
- ۹۳- چالاک باش تا هوشیار باشی.
- ۹۴- سحرخیز باش تا کار خود را به نیکی به انجام رسانی.
- ۹۵- دشمن کهنه را دوست نو مساز زیرا دشمن کهنه مانند مار سیاه است که بعد از صد سال انتقام را فراموش نکنند.
- ۹۶- دوست کهنه را گرامی دار و در دوستی او استوار باش.
- ۹۷- یزدان را ستایش کن و دل را شاد ساز تا یزدان نیکی تو را بیفزاید.
- ۹۸- حکمرانان را نفرین مکن زیرا آنها پاسبان مردم هستند.
- ۹۹- ای پسر من بشنو تو را می گویم که بهترین بخششها تعلیم و تربیت مردم است زیرا مال و مکننت زوال پذیرد و چهارپایان بمیرند ولی دانش و تربیت باقی ماند.
- ۱۰۰- در حفظ دین بکوش زیرا سعادت روحانی از آن برسد.
- ۱۰۱- همیشه روح خود را بیاد دار.
- ۱۰۲- برای نام خود از کسب و کار احتراز مکن.
- ۱۰۳- اگر چه شناوری به خوبی دانی ولی زیاد در آب مرو تا غرق نشوی.

۱۰۴- دست از دزدی و کاهلی و هوا و هوس نفسانی بردار زیرا هر که نیکی کند پاداش نیک یابد و هر که بدکار گشت به سزای سخت خواهد رسید.

۱۰۵- هر کس که برای دیگران چاه کند خود در آن افتد.

۱۰۶- مرد پارسا در اسایش ماند و بدکار همیشه گرفتار اندوه است.

۱۰۷- اگر چه افسون مار خوب بدانی ولی دست به مار مزن تا تو را نگزد و نمیری.

۱۰۸- با هیچکس و به هیچ آیین پیمان شکنی مکن که آسیب به تو نرسد.

۱۰۹- مال کسان را تاراج مکن و با مال خود میامیز.

۱۱۰- مفرور و خودپسند مباش زیرا انسان چون مشک پرباد است و اگر باد آن خالی شود چیزی باقی نماند.

۱۱۱- مردم دارای همان خوبی هستند که از زمان شیرخوارگی خود کسب نموده اند.

۱۱۲- هیچ فرازی بدون نشیب و هیچ نشیبی بی فراز نیست.

۱۱۳- چون خوشی رسد بسیار خشنود و غره مشو و چون سختی فرا رسد غمگین و افسرده مباش زیرا هر خوشی یک ناخوشی و هر نیکی یک بدی در پس دارد.

۱۱۴- خوراک زیاد مخور.

۱۱۵- از هر خوراک مخور و زود زود به مجلس عیش بزرگان مرو که پسندیده نیست.

۱۱۶- ای پسر من تو را می گویم بهترین چیزها برای سخاوت تعلیم و تربیت مردم است.